

Dobře sestavené puzzle

ZE ŠLUKNOVSKÉHO VÝBĚŽKU DO FRÝDLANTSKÉHO PŘES ŽITAVSKÉ HORY

Ríká se jim uši České republiky. Dva výběžky, Šluknovský a Frýdlantský, tak na mapě opravdu vypadají. Anebo připomínají dílky puzzle? Vzdušnou čarou dělí Šluknov a Frýdlant necelých čtyřicet kilometrů, ale kdo by je chtěl překonat, musí projít přes území Německa a Polska. U naší severní hranice vytvořila příroda společně s dějinami zajímavou skládačku.

FOTO: ARCHIV (KOSTEL V OYBINU)

Do německého Oybinu se pohodlně dostanete úzkorozchodnou železnici ze Žitavy, na které jezdí parní lokomotivy.

Jestli se vám při toulání Šluknovskem dostane do boty kamínek, dobře si ho prohlédněte. V nejsevernějším území České republiky se totiž protíná hned několik zajímavých geologických oblastí. Základ Šluknovského výběžku tvoří žulové podloží, k němuž od západu přiléhají pískovce Českosaského Švýcarska. Na východní straně se žula mění v krystalinik, typický pro kopce v Krkonoších. Od jižního okraje lužického žulového masivu pokračuje dále křídová tabule.

Geologické puzzle ale není jediné, jehož dílky zde do sebe zapadají. Lze tady studovat například i historickou a kulturní mozaiku. Původně v těchto místech sídlili Slované, a to až do konce prvního tisíciletí. Zdejší lesy patřily podle historiků kmenu Milčanů. Ti ale

museli ve třináctém století ustoupit německému obyvatelstvu. Pány nad Šluknovskem byli poté muži z rodu Berků z Dubé, kteří však v době, kdy na trůn usedl Jiří z Poděbrad, svůj majetek prodali, aby mohli splatit dluhy. Území po této obchodní transakci připadlo saským knížatům Albrechtovi a Arnoštovi. Ze Saska se pak do Čech přelilo protestantství a německou převahu pomáhala utužit i bible přeložená reformátorem Lutherem do němčiny.

Tetka a slepice

Čeština s němčinou se tu prolínají a ovlivňují dodnes. Vhod přijde například znalost některých místních názvů při putování pohraničním pásem Lužických hor. Pro někoho tak

je trochu bachratější skála Pytel mouky, pro druhého Mehlsack. Kelchstein je Kalich, Shrubenou tetku nazývají němečtí turisté jako Krumme Tante. No a Brütende Henne je naopak na druhé straně hranice známá jako Slepice sedící na vejcích.

Nemá cenu se prát s přírodou. Je pošetilé se snažit plavat proti dravému říčnímu proudu, bylo by nesmyslné si přát, aby na horské skále kvetly růže. A je marné chtít udělat krajinu hezčí, než jak si ji příroda sama zformovala. A tak kdo si chce užít krásy Šluknovska naplno, ať přijde jako poutník z lesů od pramenů Chřibské Kamenice.

V lesích, daleko od prvních stavení, tu je na jednokolejné trati zastávka Jedlová. Koleje se krouží jak užovka, když se snaží unik-